

AGILITYKILPAILUN SÄÄNNÖT

Hyväksytty SKL-FKK:n valtuuston kokouksessa 17.11.2001
Säännöt astuvat voimaan 01.05.2002.

1. YLEISTÄ

Kansalliset kennelliitot toimivat agilityn edistämiseksi FCI:n määrittelemässä hengessä ja pääsääntöisesti FCI:n säännöin. Näitä sääntöjä voidaan kuitenkin muokata ja soveltaa kansallisilla säännöillä järjestettävien kilpailuluokkien mukaisesti.

Ellei kansallisia sovelluksia ole, noudatetaan voimassa olevia FCI:n agilitysääntöjä.

2. AGILITYKILPAILUN TARKOITUS

Agility on kaikille koirille avoin kilpailumuoto, jonka tarkoituksena on kehittää koiran toimintakykyä ja älykkyyttä siten, että koira suorittaa kilpailuradalla erilaisia esteitä.

Agility on kasvattava, urheilullinen kilpailumuoto, joka parantaa koiran yhteiskunta-kelpoisuutta.

Laji vaatii koiran ja ohjaajan hyvää yhteistyötä.

3. TASO- JA SÄKÄLUOKAT

Agilityssä on kolme tasoluokkaan:

- a) Agility 1 / Hyppy 1
avoin koirille, jotka eivät ole saavuttaneet agilitysertifikaattia
- b) Agility 2 / Hyppy 2
avoin koirille, jotka ovat saavuttaneet agilitysertifikaatin
- c) Agility 3 / Hyppy 3
avoin koirille, jotka ovat sijoittuneet kolme kertaa kolmen parhaan joukkoon tasoluokassa kaksi (2)

Tasoluokkien eroina ovat radan pituus ja sen vaikeusaste sekä koiran suoritusnopeus, jota käytetään ihanneajan määrittämiseen.

Koirat on jaettu kolmeen säkäluokkaan:

Mini (S) säkäluokkaan kuuluvat koirat, joiden säkäkorkeus on alle 35 cm.
Midi (M) säkäluokkaan kuuluvat koirat, joiden säkäkorkeus on 35 - 42,99 cm.
Maksi (L) säkäluokkaan kuuluvat koirat, joiden säkäkorkeus on 43 cm tai yli.

Koira voi kuulua ainoastaan yhteen säkäluokkaan. Merkintä koiran säkäkorkeudesta on tehtävä kilpailukirjaan.

FCI:n hyväksymä ulkomuoto- tai agilitytuomari voi mitata koiran ja merkitä virallisen mittaustuloksen kilpailukirjaan.

Koirien säkämittaus suoritetaan erillisen ohjeen mukaisesti.

4. JÄRJESTÄMISLUVAN MYÖNTÄMINEN SEKÄ OSALLISTUMISOIKEUS JA SEN RAJOITTAMINEN

Näitä sääntöjä noudatetaan FCI:n, Suomen Kennelliiton hallituksen ja kennelpiirien myöntämissä agilitykilpailuissa.

a) FCI:n myöntämät kansainväliset agilitykilpailut, joissa jaetaan CACIAG

Osallistumisoikeus on koirilla, jotka ovat:

- yli 18 kk:n ikäisiä
- rekisteröityjä FCI:n tunnustamaan rotukoira rekisteriin
- tunnistusmerkittyjä

b) SKL-FKK:n hallituksen myöntämät valtakunnalliset agilityn mestaruuskilpailut ja niiden valintakilpailut sekä maaoittelut

Osallistumisoikeus on koirilla, jotka ovat:

- rekisteröityjä SKL-FKK:n koirarekisteriin
- saavuttaneet SKL-FKK:n määrittelemät valintakriteerit kohdassa a) tai c) mainituissa kilpailuissa
- tunnistusmerkittyjä

c) Kennelpiirien myöntämät kansalliset agilitykilpailut

Osallistumisoikeus on koirilla, jotka ovat:

- yli 18 kk:n ikäisiä
- FCI:n tunnustamaan koirarekisteriin rekisteröityjä tai rekisteröimättömiä
- tunnistusmerkittyjä

Kilpailijoiden on kuuluttava yhdistykseen, joka on FCI:n hyväksymän kansallisen kennelliiton jäsen ja heillä on oltava kotimaansa kennelliiton hyväksymä kilpailukirja.

Ulkomaalaisilla ohjaajilla tulee olla todistus siitä, että he ovat FCI:n tunnustaman kansallisen kennelliiton jäseniä ja todistus siitä, että he kilpailevat oman maansa virallisissa kilpailuissa.

Kilpailuun ei voi osallistua:

- kiimainen narttu;
- kantava narttu kolmekymmentä (30) vuorokautta ennen synnytystä ja neljäkymmentäkaksi (42) vuorokautta jälkeen synnytyksen;
- sairas koira; ylituomarilla on oikeus kieltää sairaaksi todetun koiran osallistuminen kilpailuun tai keskeyttää sen kilpailun jatkamisen
- koira, jolle on annettu piristeitä, hormoneja tai muita sen suorituskykyyn vaikuttavia aineita (doping);
- koira, joka ei ole tunnistusmerkitty;
- koira, joka ei täytä voimassa olevia rokotusmääräyksiä.

Vastaavan koetoimitsijan on tarkistettava koirien osallistumisoikeus.

Järjestävällä yhdistyksellä on oikeus hylätä ilmoittautuminen SKL-FKK:n ohjeiden mukaisesti.

Kilpailutoimikunnalla on oikeus rajoittaa osallistuvien koirien lukumäärää, jos kilpailujärjestelyt sitä vaativat. Osallistumisoikeudesta ilmoitetaan hakijalle ilmoittautumisajan päätyttyä.

Kilpailu järjestetään mikäli siihen osallistuu vähintään 10 koira.

5. SKL-FKK:N YLEINEN JÄÄVIYSSÄÄNTÖ

6. KILPAILUKIRJA

Virallisissa kilpailuissa saavutetut tulokset merkitään kilpailukirjaan erillisen ohjeen mukaisesti. Tulokset oikeuttavat osallistumaan sekä kansallisiin mestaruuskilpailuihin että maailmanmestaruuskilpailuihin kansallisten kennelliittojen sääntöjen mukaisesti.

7. KILPAILUN JÄRJESTÄMISLUVAN ANOMINEN

7.1 Luvan anoja ja järjestelyistä vastaava

Agilitykilpailun järjestämislupaa anovan yhdistyksen tulee olla SKL-FKK:n jäsen.

Kilpailun järjestelyistä huolehtii järjestävän yhdistyksen nimeämä kilpailutoimikunta.

7.2 Anomisen määräaika

Kilpailut on annettava SKL-FKK:n määräämänä aikana (liite, määräaikaisilmoitukset).

7.3 Anomuksen sisältö

Kilpailuanomuksessa on mainittava järjestävä yhdistys, vastaava koetoimitsija, kokeen nimi ja luonne, osanottorajoitukset, aika ja paikka, osanottomaksun suuruus sekä kenelle ja mihin mennessä ilmoittautuminen ja osanottomaksu suoritetaan. Samalla on esitettävä ylituomarin ja hänen varamiehensä nimet; heidän on ilmoitettava suostumuksestaan ennen anomuksen jättämistä.

7.4 Anomuksen osoittaminen

Anomus osoitetaan aina sen kennelpiirin hallitukselle, jonka alueella kilpailu järjestetään. Tarvittaessa toimitetaan jäljennös anomuksesta järjestävän yhdistyksen kotipaikan kennelpiirille.

7.5 Kilpailusta tiedottaminen

Kennelpiirit toimittavat myöntämistään kilpailuista listan SKL-FKK:n määräaikaisohjeiden mukaisesti julkaistavaksi Koiramme-lehdessä.

8. KOKEEN SIIRTO TAI PERUUTUS

SKL-FKK:n yleinen kokeiden ja kilpailujen ajankohdan siirto tai peruuttaminen

9. YLITUOMARI JA HÄNEN VARAMIEHENSÄ

Ylituomarin ja hänen varamiehensä on oltava SKL-FKK:n hyväksymiä agilitykilpailujen ylituomareita. Heidän on oltava FCI:n alaisen jäsenjärjestön jäseniä ja ylläpidettävä taitojaan vaaditulla tavalla.

10. ILMOITTAUTUMINEN KILPAILUUN JA SIITÄ POISJÄÄMINEN

10.1 Ilmoittautuminen

Kilpailuun ilmoittautuminen on tehtävä viimeistään järjestäjän ilmoittamana ajankohtana; samalla on esitettävä kuitti osanottomaksun suorittamisesta.

10.2 Jälki-ilmoittautuminen

Jälki-ilmoittautumista ei hyväksytä.

10.3 Poisjääminen

Ilman pätevää syytä poisjäänyt ei voi vaatia osanottomaksua palautettavaksi. Päteväksi syyksi poisjäämiselle katsotaan koiran alkanut kiima sekä koiran tai koiran ohjaajan sairaus. Poisjäämisestä on ilmoitettava kilpailutoimikunnalle heti esteen ilmetyä.

11. KILPAILUSUORITUKSEN ARVOSTELU

Kilpailijalla ei ole oikeutta arvostella tuomarin sääntöjen mukaisia päätöksiä.

Arvosteleva tuomari voi käyttää mahdollisuuksien mukaan aputuomaria tai teknisiä apuvälineitä arvostelua helpottamaan.

11.1 Yleistä

Tavoitteena on, että koira suorittaa radan virheettömästi ihanneajan sisällä. Ihanneaika on kuitenkin viitteellinen eikä nopeuden tulisi olla pääasiallinen arvosteluperuste. Agilityradalla on kyse taidosta ja nopeudesta.

Jos kaksi tai useampi koira saavuttavat tasatuloksen, virheiden vähyys ratkaisee. Aika otetaan huomioon vain, jos yhteenlaskettujen virheiden määrä on sama. Jos kuitenkin yhteisvirheet (rata- ja aikavirheet) ovat täsmälleen samat, tuomari voi määrätä koirille uusintasuorituksen, jonka perusteella sijoitukset ratkaistaan.

11.2 Virheet ja virhepisteet

Yhteisvirheet tarkoittavat ratavirheiden sekä aikavirheiden yhteismäärää.

Aikavirheet:

- ihanneajan ylitys

Ratavirheet:

- ohjaajan virheet

- pudotukset

- kieltäytymiset

- kontaktivirheet

Kaikki ratavirheet tuottavat viisi (5) virhepistettä.

12. ARVOSTELTAVAT ESTEET

Rataa rakennettaessa tuomarin voi valintansa mukaan käyttää seuraavia FCI:n hyväksymiä estetyyppejä:

- A-este
- puomi
- keinulauta
- hyppyeste
- rengas
- pituushyppy
- okseri
- muuri
- sarjaeste (2 –3 hyppyestettä)
- avotunneli
- umpitunneli
- pujottelu
- pöytä

13. KILPAILUSUORITUKSEN HYLKÄÄMINEN

Kilpailusuoritus hylätään seuraavissa tapauksissa:

- sopimaton käytös tuomaria kohtaan
- sopimaton koirankäsittely johtaa välittömään hylkäämiseen ja mahdollisiin kurinpidollisiin toimenpiteisiin.
- enimmäisajan ylitys
- kolmas kieltäytyminen
- esteiden väärä suoritusjärjestys
- esteen suorittamatta jättäminen
- esteen suorituksen aloittaminen väärästä suunnasta
- ohjaaja menee esteen alta tai sen yli tai muulla tavalla suorittaa esteen
- ohjaaja käynnistää elektronisen ajanoton pöydällä
- ohjaaja pitää jotakin kädessään, joka vaikuttaa koiran suoritukseen
- koiran palauttaminen lähtöalueelle sen jälkeen, kun koira on käynnistänyt ajanoton (ellei tuomari näin määrää)
- koiralla on suorituksen aikana kaulain
- suorituksen pysäyttäminen radalla (ellei tuomari näin määrää)
- koira tekee tarpeensa radalle tai karkaa kilpailukehästä
- koira ei ole ohjaajan hallinnassa
- koira tai ohjaaja kaataa esteen, niin ettei suoritusta voi uusia oikein

Tuomari ilmoittaa rataan tutustumisen yhteydessä, kuinka parin tulee toimia hylkäämisen tapahduttua.

14. FORCE MAJEURE

Tuomari voi pysäyttää kilpailusuorituksen ja ajanoton tilanteissa, joihin koiran ohjaaja ei ole voinut vaikuttaa (tuuli pudottaa rimoja, pussin kangas ei ole paikoillaan jne.).

Kun este on rakennettu uudelleen, tuomari antaa merkin jatkaa ajanottoa ja koira jatkaa suoritustaan siitä kohtaa, mihin se pysäytettiin. Tuomari voi myös force majeure -tapauksessa määrätä suorituksen alkamaan alusta.

Virheet, jotka tuomittiin koiralle ennen pysäytystä ovat edelleen voimassa.

15. LAATUPALKINNOT

Agilitykilpailussa käytetään seuraavia laatuluokituksia:

0 - 5,99	virhepistettä yhteensä	Erinomainen
6 - 15,99	virhepistettä yhteensä	Erittäin hyvä
16 - 25,99	virhepistettä yhteensä	Hyvä
26 tai yli	virhepistettä yhteensä	Ei sijoitusta

Agilityn tasoluokassa yksi (1) annetaan agilitysertifikaatti koiralle, joka on saavuttanut laatupalkinnon "Erinomainen" kolme kertaa virheettömästi (0-0,99) vähintään kahden eri tuomarin arvostelemana. Yksi tuloksista voi olla hyppyradalta.

Agilityn tasoluokassa (2) luokanvaihdon merkiksi annetaan agilitysertifikaatti koiralle, joka on kolme kertaa sijoittunut kolmen parhaan joukkoon 0-tuloksella (0,99).

Yksi tuloksista voi olla hyppyradalta.

16. SIJOITUKSET

Seuraavat asiat otetaan huomioon sijoituksia määrättäessä:

- jos yhteisvirheiden määrä on sama, voittaa koira, jolla on vähemmän ratavirheitä,
- jos yhteisvirheiden ja suoritusvirheiden määrä on sama, voittaa koira, jolla on nopeampi aika.

17. ARVOSTELTAVAT RADAT

Agilityrata

Agilityrata voi sisältää kontaktiesteet ja pöydän.

Hyppyrata

Hyppyrata on rata, jossa ei ole kontaktiesteitä eikä pöytä; pöytä ei lasketa esteeksi jos sitä käytetään lähdössä.

18. KILPAILUN KULKU

Rata koostuu useista esteistä. Niiden sijoittelu määrittelee radan vaikeusasteen ja suoritusnopeuden. Koiran pitää suorittaa rata annetun ihanneajan puitteissa ja esteet pitää suorittaa annetussa oikeassa järjestyksessä.

Kilpailukehille on varattava riittävä tila, joka on **kansainvälisissä** kilpailuissa vähintään 30x40 metriä ja **kansallisissa** 20x40 metriä tai vähintään 800 m². Kun kaksi kehää on käytössä vierekkäin, on ne erotettava toisistaan aidalla tai niiden etäisyyden toisistaan on oltava vähintään 10 metriä.

Radan pituus on 100-200 metriä. Luokasta riippuen on koiran suoritettava 12-20 estettä, joista vähintään seitsemän on hyppysteitä.

Okserin muodostavien kahden hypyn etäisyys toisistaan on enintään:

minit	30 cm
midit	40 cm
maksit	55 cm

Sarjaesteessä (enintään kolmen aidan sarja) esteiden etäisyys toisistaan on vähintään 4,5 m ja enintään 7 metriä. Esteinä voivat olla ainoastaan normaalit hyppysteet (rimahyppyste = aita).

Järjestyksessä seuraava suoritettava este on 5-7 metrin etäisyydellä edellisestä esteestä.

Lähtö- ja maalitolpat sijoitetaan korkeintaan yhden metrin päähän esteestä siten, että tolpat ovat noin 50 cm leveämmällä kuin esteen suoritusosa.

Ennen kilpailun alkua tuomari pitää kilpailijoille tuomaripuhuttelun, jossa hän selvittää kilpailun luonteen, ihanneajan, enimmäisajan ja arvosteluperusteet sekä muistuttaa kilpailijoita säännöistä.

18.1 Ihanneaika

Ihanneaika määritetään päättämällä, montako metriä sekunnissa kilpailijan tulee edetä radalla. Ihanneaika määräytyy kilpailun tason, vaikeusasteen ja radan pinnan mukaan.

Ihanneaika (sekunteina) määritetään jakamalla radan pituus valitulla etenemisnopeudella (metriä/sekunnissa).

Esimerkki:

Rata on 150 m pitkä ja valittu etenemisnopeus on 2,5 m/s. Ihanneaika on silloin 60 sekuntia (150 jaettuna 2,5).

18.2 Enimmäisaika

Yleensä tuomari sallii enimmäisajaksi kaksi kertaa ihanneaikaa vastaavan ajan eli 60 sekunnin ihanneajalla enimmäisaika on 120 sekuntia. Enimmäisajan tulisi olla vähintään 1,5 kertaa ihanneaika.

18.3 Suorituksen kulku

Ohjaaja saapuu kilpailualueelle ja asettaa koiran lähtölinjan taakse. Koiran kaulain ja talutin otetaan pois. Ohjaajalla ei saa olla käsissään mitään, mikä vaikuttaa koiran suoritukseen.

Ohjaaja saa asettua minne tahansa radan alueella. Ohjaaja saa aloittaa suorituksen tuomarin antaman merkin jälkeen. Ajanlasku aloitetaan koiran ohitettua lähtölinjan. Kaikenlaiset käskyt ja signaalit ovat sallittuja suorituksen aikana.

Ohjaajan tehtävänä on ohjata koira suorittamaan esteet oikeassa järjestyksessä koskematta itse koiraan tai esteisiin. Ohjaaja ei saa itse suorittaa esteitä eikä mennä niiden yli tai ali.

Suoritus päättyy ja ajanlasku loppuu kun koira on ylittänyt maalilinjan. Ohjaaja kytkee koiran ja poistuu rata-alueelta.

19. TULOKSET

Ylituomarin tehtävänä on valvoa, että kaikissa kilpailuissa noudatetaan tarkoin SKL-FKK:n hyväksymiä agilitykilpailujen sääntöjä ja ohjeita sekä huolehtia toimenpiteistä, jotka tekevät arvostelusta oikean ja yhdenmukaisen.

19.1 Tulosten tarkastus

Kilpailun sihteeri tarkastaa kaikki laskelmat ja huolehtii tulosten merkitsemisestä SKL-FKK:n pöytäkirjalomakkeelle sekä mahdollisille koirakohtaisille lomakkeille ja jättää ne viipymättä ylituomarin tarkastettaviksi. Ylituomarin on vahvistettava lomakkeet nimikirjoituksellaan ja lisättävä tuomarinumeroita nimen yhteyteen.

SKL-FKK:n, kennelpiirin ja ao. rotujärjestön tulee korjata tuloksissa todetut puutteet ja virheet.

19.2 Tulosten lähettäminen

Koetoimikunnan on lähetettävä ylituomarin tarkastamat ja vahvistamat pöytäkirjat sekä mahdolliset koirakohtaiset pöytäkirjat viikon kuluessa kokeen päättymisestä kilpailuluvan myöntäjän ilmoittamaan osoitteeseen.

20. ERILLISOHJEET KOSKIEN YLITUOMARIA, MUUTA TUOMARIA, KOIRAN OHJAAJAA, KOETOIMIKUNTAA JA KOKEEN ARVOSTELUA

Kilpailun suorittamisessa ja koirien arvostelussa noudatettavat yksityiskohtaiset määräykset ja ohjeet sekä ohjeet ylituomarille käyvät ilmi SKL-FKK:n hallituksen hyväksymissä ohjeissa.

21. MUUTOKSET SÄÄNTÖIHIN JA OHJEISIIN

Näihin sääntöihin tehtävät muutokset vahvistaa SKL-FKK:n valtuusto.

Näihin sääntöihin liittyvien ohjeiden osalta vahvistuksen suorittaa SKL-FKK:n hallitus

22. KANSAINVÄLISET KILPAILUT

Kilpailu käydään aina kunkin maan korkeimmassa tasoluokassa.

Kilpailu käydään kahdella eri radalla (agility ja hyppy), joiden yhteistulos ratkaisee sijoitukset. Yhteistulos merkitään kilpailukirjaan.

23. ERIMIELISYYDET JA VALITUKSET

Erimielisyyksissä, valituksissa ja muutoksenhaussa noudatetaan SKL-FKK:n kulloinkin voimassa olevia yleisiä sääntöjä.

ERILLISOHJEET KOSKIEN AGILITYKILPAILUA

Hyväksytty SKL-FKK:n hallituksessa 14.02.2002.

Ohjeet astuvat voimaan 01.05.2002.

1. YLEISTÄ

Agilityn erityisohjeet ovat sääntöosassa. Muutokset näihin ohjeisiin vahvistaa SKL-FKK:n hallitus.

2. ARVOSTELUOHJE

Kilpailuun osallistuvat koirat eivät saa tulla rata-alueelle ennen omaa suoritusvuoroaan. Ohjaajilla on ennen oman luokkansa alkua mahdollisuus tutustua kilpailurataa.

Virhepisteet

Yhteisvirheet tarkoittavat ratavirheiden sekä aikavirheiden yhteismäärää.

Aikavirhe:

Ihannajan ylitys, 1,00 virhepistettä / 1,00 sekuntia.

Jokaisesta ihannajan ylittävästä sekunnista tulee yhtä monta virhepistettä sadasosa sekunnin tarkkuudella.

Ratavirhe:

Kaikki ratavirheet ovat 5 virhepisteen arvoisia.

a) Ohjaajan virheet

- ohjaaja kulkee lähtö- tai maalinjaa osoittavien tolppien välistä
- ohjaaja koskee koiraansa
- ohjaaja koskee esteeseen

b) Pudotukset ja muut estekohtaiset virheet

- esteen osan putoaminen tai kaatuminen on virhe. Mikäli esteen osa putoaa jälkeen, kun koira on suorittanut seuraavan esteen, ei virhettä tuomita
- estekohtaiset virheet

c) Kieltäytymiset

- estekohtaiset kieltäytymiset tulee aina korjata; mikäli näin ei tehdä, on seurauksena hylkääminen
- koira pysähtyy radalla

d) Kontaktivirheet

- kontaktiesteellä koiran tulee koskettaa sekä ylös- että alas menossa kontaktialuetta vähintään yhdellä tassulla.

3. FCI:n HYVÄKSYMÄT ESTEET, ESTEIDEN MITAT JA ARVOSTELU

Esteiden tulee aina olla koirille turvalliset ja niiden tulee olla alla mainittujen sääntöjen mukaiset. Rataa rakennettaessa tuomarin tulee käyttää FCI:n hyväksymiä estetyyppejä.

Ne ovat:

Hyppyesteet:

- aidat
- rengas
- pituushyppy
- muuri

Kontaktiesteet:

- A-este
- puomi
- keinu

Muut esteet:

- pöytä
- pujottelu
- avotunneli
- umpitunneli

LÄHTÖ JA MAALI

Lähtö- ja maalilinja sijoitetaan enintään yhden metrin (1 m) päähän esteestä siten, että linjan muodostavat tolpat ovat noin 50 cm etäisyydellä esteen suoritusosan molemmin puolin.

Lähtö ja maalialueen tulee olla riittävä.

Lähtölinja:**SUORITUS**

Koira leikkaa lähtölinjan ja jatkaa suoritusta.

Hylkääminen

- koira asetetaan uudelleen lähtölinjan taakse sen jo kertaalleen ylitettyä lähtölinjan (ellei tuomari ole tätä määrännyt)

Ratavirhe

- ohjaaja kulkee lähtötolppien välistä (ajanotto käynnistyy)

Maalilinja:**SUORITUS**

Koira leikkaa maalilinjan ratasuorituksen päättyessä.

Ratavirhe

- ohjaaja kulkee maalitolppien välistä (ajanotto ei pääty)

HYPPYESTEET**AIDAT****YKSITTÄINEN AITA**

Korkeus:	maksit	55 - 65 cm
	midit	35 - 45 cm
	minit	25 - 35 cm
Leveys:	suoritettava osa vähintään 120 cm	

Aita voi koostua rimoista (metallia tai muovia ei suositella), levyistä, ristikoista, risuista jne. Aidan ylimmäisen osan tulee olla helposti irtoava rima.

Riman halkaisija vähintään 28 mm. Siivekkeen on oltava selvästi erottuva korkeimmasta hyppykorkeudesta; korkeusero vähintään 20 cm.

SUORITUS

Koira hyppää esteen suorituskohdan yli.

ARVOSTELU**Hylkääminen**

- ohjaaja tai koira kaataa esteen siten, ettei estettä voi suorittaa oikein

Kieltäytyminen

- koira ohittaa esteen
- koira joutuu palaamaan takaisin esteelle
- koira alittaa esteen
- koira pysähtyy esteen eteen
- koira hyppää aidan siivekkeen yli

Ratavirhe

- esteen osa putoaa tai kaatuu suorituksesta

SARJAESTE

Kahden tai kolmen yksittäisen aidan sarja. Sarjaesteessä voi olla vain rimoista koostuvia aitaesteitä. Sarjan muodostavat aidat lasketaan yhdeksi esteeksi, mutta jokainen aita arvostellaan erikseen. Sarjaesteiden aitojen suoritusetäisyys toisistaan on vähintään 4,5 m ja enintään 7 metriä.

Tuomari voi asettaa sarjaesteiden haluamaansa muotoon radalle.

SUORITUS

Koira hyppää kaikki sarjaesteeseen kuuluvat aidat suoritusjärjestyksessä.

ARVOSTELU**Hylkääminen**

- ohjaaja tai koira kaataa esteen siten, ettei estettä voi suorittaa oikein
- koira kieltäytyy jollakin sarjan aidalla, korjaa vain kiellon aiheuttaneen aidan, ja jatkaa suoritusta seuraavalle esteelle

Kieltäytyminen

- koira ohittaa esteen
- koira joutuu palaamaan takaisin esteelle

- koira alittaa esteen
  - koira pysähtyy esteen eteen
  - koira hyppää aidan siivekkeen yli
- Kiellettyä tapahtua millä aidalla tahansa sarjaeste on aina aloitettava uudelleen ensimmäisestä aidasta.

Ratavirhe

- esteen osa putoaa tai kaatuu suorituksesta

OKSERI

Korkeus:	maksit	55 - 65 cm
	midit	35 - 45 cm
	minit	25 - 35 cm
Suorituspituus enintään:	maksit	55 cm
	midit	40 cm
	minit	30 cm

Okseri koostuu kahdesta aidasta. Aidat asetetaan suoritus suunnassa nousevaan järjestykseen. Aitojen korkeusero on 15– 25 cm.

SUORITUS

Koira hyppää esteen suorituskohdan yli.

ARVOSTELU

Arvostellaan kuten yksittäiset hyppyt.

MUURI

Korkeus:	maksit	55 - 65 cm
	midit	35 - 45 cm
	minit	25 - 35 cm
Leveys:	Suoritusosa vähintään 120 cm	
Paksuus:	n. 20 cm	
Tolpat:	Selvästi estettä korkeammat ja irralliset n. 120 cm korkeat	

Muurin yläreunaan tulee asettaa irralliset, turvalliset kappaleet, joiden muoto on yläkuvan mukainen.

Muurin tolpat ovat mukana helpottamassa esteen arvostelua, niitä ei lasketa esteen osiksi. Muuri voi olla umpinainen tai siinä voi olla yksi tai kaksi tunnelin muotoista aukkoa.

SUORITUS

Koira hyppää esteen suorituskohdan yli.

ARVOSTELU

Hylkääminen

- ohjaaja tai koira kaataa esteen siten, ettei estettä voi suorittaa oikein

Kiellettyminen

- koira ohittaa esteen
  - koira joutuu palaamaan takaisin esteelle
  - koira menee muurin aukosta
  - koira pysähtyy esteen eteen
- Ratavirhe
- esteen osa putoaa tai kaatuu suorituksesta

PITUUSHYPPY

Este koostuu 2-5 osasta, jotka ovat tasavälein erillään toisistaan.

Hyppypituus on:	maksit	120 - 150 cm. (4 - 5 osaa)
	midit	70 - 90 cm (3 - 4 osaa)
	minit	40 - 50 cm (2 osaa)
Osien leveys:	120 cm	
Korkeimman osan korkeus:	28 cm	
Matalimman osan korkeus:	15 cm	
Osien syvyys:	15 cm	

Osat asetetaan suoritus suunnassa nousevaan järjestykseen.

Esteen neljä kulmaa on merkittävä irrallisilla, vähintään 120 cm korkeilla kulmakepeillä. Kulmakeppien päät tulee tarvittaessa suojatta koiran ja ohjaajan turvallisuuden takaamiseksi. Pituushypyn kulmakepit helpottavat esteen arvostelua, ne eivät ole esteen osia.

SUORITUS

Koira hyppää suoritus suunnassa esteen suorituskohdan yli yhdellä loikalla.

ARVOSTELU

Hylkääminen

- ohjaaja tai koira kaataa esteen siten, ettei estettä voi suorittaa oikein

Kiellettyminen

- koira ohittaa esteen
- koira joutuu palaamaan takaisin esteelle
- koira hyppää esteen sivuun
- koira hyppää esteen sivulta ja tulee oikein ulos
- koira kävelee esteen yli

- koira pysähtyy esteen eteen
- Ratavirhe
- koira astuu esteen osien väliin
- esteenosa kaatuu suorituksesta

RENGAS

Aukon halkaisija:	38 - 60 cm
Aukon keskipiste maasta mitattuna:	
maksit	80 cm
midit	55 cm
minit	55 cm

Renkaan alaosan tulee olla tukittu turvallisesti.

Renkaan korkeuden tulee olla säädettävä ketjuin tai köysin, kiinteitä kiinnityksiä ei sallita.

Esteen jalustan tulee olla vähintään 2 m pitkä ja ulottua metrin (1 m) esteen kummallekin puolelle.

SUORITUS

Koira hyppää renkaan läpi.

ARVOSTELU

Hylkääminen

- ohjaaja tai koira kaataa esteen siten, ettei estettä voi suorittaa oikein
- Kieltäytyminen
- koira ohittaa esteen
- koira joutuu palaamaan takaisin esteelle
- koira hyppää renkaan ja kehikon välistä
- koira pysähtyy esteen eteen

Ratavirhe

- esteen kaataminen suorituksesta

KONTAKTIESTEET:

A-ESTE

A-este koostuu kahdesta osasta, jotka muodostavat maksiluokassa 90 asteen kulman.

Leveys: vähintään 90 cm, voi levitä alaosasta 115 cm:iin

Korkeus: **makseille** maasta mitattuna 190 cm,

mideille ja mineille este aukeaa siten, että korkein kohta maasta mitattuna 170 cm.

Kalteviin osiin kiinnitetään noin 25 cm:n jaolla liukumista estäviä ja kiipeämistä helpottavia listoja. Listaa ei saa kiinnittää alle 10 cm päähän kontaktialueen yläreunasta.

Listojen tulee olla 20 mm leveät ja 5 – 10 mm paksut eikä niissä saa olla teräviä kulmia.

Kontaktialueen merkiksi kaltevien osien alaosat on maalattava päältä ja reunoilta 106 cm pituudelta muusta esteestä erottuvalla värillä.

A-esteen huippu tulee tarvittaessa suojata ettei se ole koirille vaarallinen.

SUORITUS

Koira kulkee esteen yli koskettaen vähintään yhdellä tassulla nousevan osan kontaktialuetta ja poistuu esteeltä koskettaen laskevan osan kontaktialuetta vähintään yhdellä tassulla.

ARVOSTELU

Hylkääminen

- ohjaaja tai koira kaataa esteen siten, ettei estettä voi suorittaa oikein
- Kieltäytyminen
- koira ohittaa esteen
- koira joutuu palaamaan takaisin esteelle
- koira poistuu esteeltä ennen kuin se on kokonaan ylittänyt huipun
- koira pysähtyy esteen eteen

Ratavirhe

- koira ohittaa kontaktialueen koskettamatta sitä vähintään yhdellä tassulla

PUOMI

Korkeus: vähintään 120 cm, enintään 135 cm

Leveys: 30 cm

Osien pituus: vähintään 360 cm, enintään 420 cm

Kalteviin osiin kiinnitetään noin 25 cm:n jaolla liukumista estäviä ja kiipeämistä helpottavia listoja. Listaa ei saa kiinnittää alle 10 cm päähän kontaktialueen yläreunasta.

Listojen tulee olla 20 mm leveät ja 5 – 10 mm paksut ja niissä ei saa olla teräviä kulmia.

Kontaktialueen merkiksi kaltevien osien alaosat on maalattava päältä ja reunoilta 90 cm pituudelta muusta esteestä erottuvalla värillä.

SUORITUS

Koira kulkee esteen yli koskettaen nousevan osan kontaktialuetta vähintään yhdellä tassulla ja poistuu esteeltä koskettaen laskevan osan kontaktialuetta vähintään yhdellä tassulla.

ARVOSTELU

Hylkääminen

- ohjaaja tai koira kaataa esteen siten, ettei estettä voi suorittaa oikein
- Kieltäytyminen
- koira ohittaa esteen
- koira joutuu palaamaan takaisin esteelle
- koira poistuu esteeltä ennen kuin se on kokonaan laskevalla osuudella

- koira pysähtyy esteen eteen

Ratavirhe

- koira ohittaa kontaktialueen koskettamatta sitä vähintään yhdellä tassulla

KEINU

Leveys: 30 cm

Pituus: vähintään 365 cm, enintään 425 cm

Korkeus: Esteen keskiosan korkeus 1/6-osa keinulaudan pituudesta.

Keinulaudan on oltava tukeva eikä se saa olla pinnaltaan liukas. Liukumista estäviä listoja ei kuitenkaan sallita.

Kontaktialueen merkiksi keinulaudan molemmat päät on maalattava päältä ja reunoilta 90 cm pituudelta muusta esteestä erottuvalla värillä.

Keinun laskevan pään tulee osua alustaan 3-4 sekunnin kuluessa siitä, kun kilon (1 kg) paino sijoitetaan esteen laskevaan päähän; muussa tapauksessa keinulautaa tulee säätää.

SUORITUS

Koira kulkee keinulaudan päästä päähän koskettaen nousevan osan kontaktialuetta vähintään yhdellä tassulla ja poistuu esteeltä koskettaen laskevan osan kontaktialuetta vähintään yhdellä tassulla.

ARVOSTELU

Hylkääminen

- ohjaaja tai koira kaataa esteen siten, ettei estettä voi suorittaa oikein

Kieltäytyminen

- koira ohittaa esteen

- koira joutuu palaamaan takaisin esteelle

- koira poistuu keinulaudalta kulkematta kokonaisuudessaan esteen keskikohdan yli

- koira pysähtyy esteen eteen

Ratavirhe

- koira ohittaa kontaktialueen koskettamatta sitä vähintään yhdellä tassulla

- koira poistuu esteeltä ennen keinulaudan laskevan pään alustaan osumista

MUUT ESTEET:

PÖYTÄ

Korkeus:	maksit	60 cm
	minit ja midit	35 cm

Pöydän pinta vähintään 90 x 90 cm, enintään 120 x 120 cm

Pöydän on oltava tukeva eikä se saa olla pinnaltaan liukas. Sähköinen ajanotto, joka antaa kuuluvan merkkisignaalin 5 sekunnin kuluttua, voidaan rakentaa pöydän pintaan. Pöydän reunuksen tulee olla 10 cm leveydeltä ilman sähköisen ajanoton tunnistimia.

SUORITUS

Koira nousee pöydälle suorituslinjassa lähinnä olevilta sivuilta ja pysyy pöydällä vaaditun ajan.

ARVOSTELU

Hylkääminen

- ohjaaja tai koira kaataa esteen siten, ettei estettä voi suorittaa oikein

- koira poistuu pöydältä ennen kuin vaadittu aika on kulunut eikä palaa takaisin;

suoritus hylätään seuraavalla esteellä

- ohjaaja käynnistää elektronisen ajanoton

Kieltäytyminen

- koira ohittaa esteen

- koira joutuu palaamaan takaisin esteelle

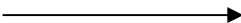
- koira menee esteen alle

- koira pysähtyy esteen eteen

Ratavirhe

- koira poistuu pöydältä ennen ajan täyttymistä

Koiran tulee olla pöydällä 5 sekuntia. Asentoa voi vaihtaa suorituksen aikana. Ajanlasku alkaa heti koiran noustua pöydälle. Tuomari ilmoittaa pöydän ajanoton laskutavan ennen kilpailun alkua. Koira voi nousta pöydälle kolmelta suunnalta (joko A, B tai C). Mikäli koira ohittaa pöydän, menee sen alle tai poistuu pöydältä ennen vaaditun ajan täyttymistä se voi nousta takaisin pöydälle mistä suunnasta tahansa (joko A, B, C tai D).

Koiran suoritussuunta

PUJOTTELU

Pujottelukeppien lukumäärä on 8, 10 tai 12

Keppien korkeus: 100 – 120 cm

Keppiväli: 50 – 65 cm

Keppien paksuus: 3 – 5 cm

Pujottelukeppien tulee olla taipumattomia ja ne sijoitetaan tasajaolla. Keppien jalustan tulee olla tukeva ja turvallinen. Maailmanmestaruuskilpailuissa pujottelukeppien tulee olla 60 cm päässä toisistaan.

SUORITUS

Pujottelussa koira kiertää peräkkäiset kepit vuoroin oikealta ja vasemmalta niin, että kaikki keppivälit suoritetaan. Koira aloittaa pujottelun niin, että ensimmäinen keppi jää koiran vasemmalle puolelle, suorittaa kaikki kepit oikeassa järjestyksessä, ja päättää pujottelun niin, että viimeinen keppi jää koiran oikealle puolelle.

ARVOSTELU

Hylkääminen

- ohjaaja tai koira kaataa esteen siten, ettei estettä voi suorittaa oikein
- estesuoritus tulee päättää oikein, muuten suoritus hylätään seuraavalla esteellä
- koira pujottelee takaisin päin enemmän kuin kaksi keppiväliä

Kieltäytyminen

- koira ohittaa esteen
- koira joutuu palaamaan takaisin esteelle
- koira aloittaa pujottelun väärin
- koira pysähtyy esteen eteen

Ratavirhe

- keppivälin ohittaminen

Jokainen väärä aloitus on kieltovirhe. Pujottelusta voi saada vain yhden ratavirheen keppivälin ohittamisesta.

AVOTUNNELI

Sisähalkaisija: 60 cm

Pituus: 3 - 6 m.

Tunnelin tulee olla taipuisa siten, että se voi muodostaa yhden tai useamman mutkan.

SUORITUS

Koira kulkee tunnelin läpi.

ARVOSTELU

Hylkääminen

- ohjaaja tai koira kaataa esteen siten, ettei estettä voi suorittaa oikein
- koira hyppää tunnelin yli

Kieltäytyminen

- koira ohittaa esteen
- koira joutuu palaamaan takaisin esteelle
- koira työntyy vähänkin tunneliin ja palaa takaisin
- koira pysähtyy esteen eteen

Ratavirhe

- ei ole

UMPITUNNELI

Sisäänkäynti:

Sisähalkaisija: 60 cm

Leveys: 60 – 65 cm

Pituus: 90 cm

Varsinainen tunneliosa on joustavaa materiaalia.

Pituus: 2,5 m - 3,5 m

Halkaisija: 60 - 65 cm

Jos varsinainen tunneliosan ulostuloaukko voidaan kiinnittää alustaan, kiinnityskohtien tulee olla enintään 50 cm päästä toisistaan.

SUORITUS

Koira kulkee tunnelin läpi.

ARVOSTELU

Hylkääminen

- ohjaaja tai koira kaataa esteen siten, ettei estettä voi suorittaa oikein
- koira hyppää tunnelin yli

Kieltäytyminen

- koira ohittaa esteen
- koira joutuu palaamaan takaisin esteelle
- koira työntyy vain vähän tunneliin ja palaa takaisin
- koira pysähtyy esteen eteen

Ratavirhe

- ei ole

4. TUOMARIN RATASUUNNITTELU

Ohjeet koskevat kaikkia sākäloukkia siten, että estekorkeudet vastaavat mini-, midi- ja maksikoirille asetettuja määräyksiä.

Rataa rakennettaessa tuomarin tulee käyttää FCI:n hyväksymiä estetyyppejä

Lähtö- ja maalilinjat sijoitetaan enintään 1 m päähän esteestä siten, että linjan muodostavat tolpat ovat noin 50 cm etäisyydellä esteen suoritusosan molemmin puolin.

Agilityn tasoluokka ykkösen (1) radalla voi olla enintään kolme suoritusta kontaktiesteellä, tasoluokkien 2 ja 3 radoilla voi olla enintään neljä suoritusta kontaktiesteellä.

Kontaktieste ei saa olla radan ensimmäinen eikä viimeinen este.

Pujottelu, pöytä ja sarjaeste suoritetaan ainoastaan kerran kilpailuradan aikana.

Rengas ja pituushyppy tulee sijoittaa niin, että edelliseltä esteeltä on mahdollisuus hakeutua suoraan lähestymislinjaan näiden esteiden suorittamiseksi.

Okserin muodostavien kahden aidan suorituspituus on enintään:

minit	30 cm
midit	40 cm
maksit	55 cm

Sarjaesteessä (enintään kolmen aidan sarja) aitojen suoritusetäisyys toisistaan on vähintään 4,5 m ja enintään 7 metriä. Sarjaesteessä voi olla vain rimoista rakennettuja aitaesteitä.

Kahden peräkkäin suoritettavan esteen suoritusetäisyys toisistaan on 5 – 7 m.

Arvosteleva tuomari suunnittelee radan haluamallaan tavalla. Radassa on oltava vähintään kaksi suunnan muutosta.

Ennen kilpailun alkua tuomari tarkastaa käytössä olevat esteet. Mikäli ne ovat sääntöjen mukaiset, tuomari hyväksyy ne ja luovuttaa ratasuunnitelman radan rakentajille. Tuomari tarkastaa radan ja mittauttaa sen pituuden.

Rata koostuu useista esteistä. Niiden sijoittelu määrittelee radan vaikeusasteen ja suoritusnopeuden. Koiran tulee suorittaa rata annetun ihanneajan puitteissa ja esteet tulee suorittaa oikeassa järjestyksessä.

Radan pituus on 100-200 metriä. Luokasta riippuen radalla on 12-20 suoritettavaa estettä, joista vähintään seitsemän on hyppyesteitä.

Ennen kilpailun alkua tuomari pitää kilpailijoille tuomaripuhuttelun kilpailijoille, jossa hän selvittää kilpailun luonteen, ihanneajan, enimmäisajan ja arvosteluperusteet sekä muistuttaa kilpailijoita säännöistä.

5. KILPAILUKIRJAN TÄYTTÖOHJE AGILITYSSÄ

1. Kilpailukirjan tarkoitus on osoittaa koiran oikeus osallistua kilpailuun.
2. Kilpailukirja on jätettävä ilmoittautumisen yhteydessä järjestäjille; järjestäjän on pyydettävä esitettävä kirja kilpailun aikana tuomarille. Kilpailukirjat palautetaan, kun tuomari on allekirjoituksellaan hyväksynyt tulokset.
3. Kilpailukirjaan merkitään koiran tietojen lisäksi kaikki arvokilpailujen tulokset (piirimestaruus-, Suomen, Pohjoismaiden ja Maailmanmestaruuskilpailut), muut merkittävät tulokset ja tuomarin esittämät huomautukset. Merkittäviä tuloksia ovat luokan vaihdon edellyttämät tulokset ja kaikki nolatulokset (0-0,99), Tuomarin huomautukset merkitään myös ylituomarikertomukseen.
4. Kilpailuun osallistuminen ilman kilpailukirjaa ei ole mahdollista.
5. Jos kilpailukirja katoaa, kilpailijan on esitettävä kilpailukirjassa vaaditut tiedot sekä kilpailuoikeus jollain muulla luotettavalla tavalla, jotta uusi kilpailukirja voidaan hyväksyä. Luotettava tieto on esim. kennelliiton lausunto.
6. Kilpailukirja on **virallinen asiakirja**, johon kilpailijalla itsellään **ei ole oikeutta** tehdä mitään muutoksia eikä lisäyksiä.

Pöytäkirja

1. Järjestäjien tulee esittää pöytäkirja tuloksista ennen kilpailun päättymistä. Pöytäkirjassa tulee ilmetä ainakin koiran virallinen nimi, rekisterinumero, sijoitus, tulos ja aika. Kilpailijalle on annettava ennen kilpailun päättymistä kilpailulipuke, johon on merkitty kilpailupaikka ja aika sekä kyseisen parin nro, virheet ja suoritus aika.
2. Kaikki tulokset merkitään virallisiin pöytäkirjoihin, jotka toimitetaan allekirjoitettuna kennelpiiriin tarkistettavaksi ja sieltä edelleen kennelliiton tallennettavaksi.

6. OHJE SÄKÄRYHMÄN MÄÄRITTÄMISESTÄ

1. Mittauksen voi suorittaa FCI:n hyväksymä ulkomuototuomari tai SKL-FKK:n agility-ylituomari. Ensisijaisesti koiran mittaa agility-ylituomari kilpailun yhteydessä. Hän määrittää säkäryhmän, merkitsee sen sille kilpailukirjassa varattuun ruutuun ja allekirjoittaa kilpailukirjan. Mikäli koira selkeästi kuuluu johonkin säkäryhmään, sitä ei tarvitse mitata.
2. Rajatapaukset
  - 2.1 Koiran ensimmäisen kilpailun tuomari voi velvoittaa koiran uusinta mittauksiin sen kahdessa seuraavassa kilpailussa. Lopullinen tulos koostuu tällöin kolmen eri agility-ylituomarin säkäryhmämääryksistä. Mittaustulos merkitään kilpailuttain kilpailukirjan kohtiin "mittaus 1" "mittaus 2" ja "mittaus 3" ja kukin varmennetaan allekirjoituksella. Kolmas tuomari määrittelee ja merkitsee em. tulosten perusteella enemmistöperiaatteella koiran lopullisen säkäryhmän. Ensimmäinen mittaus ja säkäryhmä on voimassa kolmannen tuomarin päätökseen asti. Saavutetut tulokset jäävät voimaan, vaikka säkäryhmä muuttuisi.
3. Mittaustapahtuman yhteydessä agility-ylituomari tarkistaa koiran tiedot.
4. Mitattavan koiran tulee olla vähintään 18 kk ja tunnistusmerkitty.
5. Kaikissa mittauksissa koira seisoo rauhallisena, oikein kulmautuneena ja pää pystyssä. Mittaus suoritetaan lapaluun päältä.
6. Mikäli koira ei pystytä mittaamaan, se ei saa osallistua kilpailuun.

7. ARVOSTELUTUOMARI

Arvostelutuomarilla tulee olla FCI:n hyväksymän maan kennelliiton myöntämä pätevyys. Ulkomaisen tuomarin arvosteluoikeus on varmistettava ko. maasta Suomen Kennelliiton kautta.

7.1 Tuomarin tehtävät

- kertoa vastaavalle koetoimitsijalle kilpailijaparit, joilta pistokokein tarkistetaan tunnustusmerkinnät
- arvostella kilpailuun kuuluvat luokat
- varmistaa esteiden turvallisuus ja sääntöjen mukaisuus
- varmistaa, että kilpailurata on tuomarin antaman piirroksen- ja ohjeiden mukainen
- ottaa vastaan ja valvoa tuomarikokelaiden harjoitusarvostelut ja antaa niistä kirjallinen lausunto
- varmentaa allekirjoituksellaan pöytäkirjat, kilpailukirjat sekä sertifikaattikortit
- merkitä pöytäkirjaan harjoitusarvostelijan nimi
- täyttää oma osansa ylituomarikertomuksesta
- ratkaista kilpailua tai sen järjestelyä koskevat valitukset ja erimielisyydet
- saattaa mahdolliset kurinpitokysymykset Suomen Kennelliiton ratkaistaviksi

7.2 Sallitut koiramäärät

Tuomarille voi antaa päivän aikana arvosteltavaksi niin monta koiraa kuin kilpailuparien yhdenvertaisen arvostelun puitteissa on mahdollista. Muille käytännön asioille tulee varata riittävästi aikaa. Tuomarin suoritusten arvosteluun käyttämä aika on enintään viisi (5) tuntia; järjestäjien on huomioitava tämä varatessaan tuomareita. Mahdollisista ylityksistä on aina sovittava tuomarin kanssa etukäteen.

7.3 Matkat, majoitukset ja päivärahat

Kilpailun järjestäjien tulee noudattaa SKL-FKK:n voimassa olevaa matkustussääntöä, joka vahvistetaan vuosittain. Majoitus- ja ruokailukulut maksetaan todellisten kulujen mukaan. Kaikki mikä koskee em. kustannusten osalta tuomaria, koskee myös pätevyitä koetoimitsijaa.

8. HARJOITUSARVOSTELIJA

Tuomariksi aikovan on suoritettava harjoitusarvosteluja pätevytykseen arvostelutuomariksi. Hänen on anottava lupa harjoitusarvosteluun kirjallisesti kilpailutoimikunnalta ja kyseisen kilpailun ylituomarilta ilmoittautumisajan päättymiseen mennessä. Harjoitusarvostelija suunnittelee radat, jotka arvosteleva ylituomari hyväksyy. Harjoitusarvostelijalle luovutetaan kilpailuluettelo arvostelun loputtua sekä tarjotaan ruoka, mikäli kilpailupaikalle on järjestetty ruokailu (matkustussääntö ei koske harjoitus-arvostelijaa). Kilpailu-radalla saa olla korkeintaan yksi harjoitusarvostelija. Kilpailun järjestäjällä tai tuomarilla on oikeus kieltäytyä ottamasta harjoitusarvostelijaa.

9. KILPAILUN TOIMIHENKILÖT JA HEIDÄN TEHTÄVÄNSÄ

9.1 Vastaava koetoimitsija

Kilpailu valmisteluista, järjestelyistä ja toteutuksesta vastaamaan nimetään agilitykilpailun hyvin tunteva järjestelykykyinen henkilö, jolla on voimassaoleva koetoimitsijakortti. Vastaavan koetoimitsijan tehtäviin kuuluu toimia kilpailua valmistelevan työryhmän johtajana. Hän huolehtii mm. tarvittavista luvista, ilmoituksista, yhteydenotoista ja tarvikevarauksista samoin kuin kenttäjärjestelyjen onnistumisesta. Vastaavan koetoimitsijan on varmistettava, että osaavia toimihenkilöitä on riittävästi.

Vastaavan koetoimitsijan on pidettävä varatut tuomarit ajan tasalla:

- osallistujamäärästä luokittain tuomaritarvetta arvioitaessa
- käytettävissä olevista esteistä
- rata-alueen mitoista ja alustasta
- matka, majoitus ja ruoka järjestelyjen osalta

Vastaavan koetoimitsijan vastuulla on kaikki se mikä jää tuomarin vastuun ulkopuolelle.

9.2 Tuomarin sihteeri

Tuomarin sihteerin tehtäviin kuuluu

- merkitä arvostelulipukkeeseen tuomarin ilmoittama ihanneaika
- varmistaa, että lähtevän kilpailijan numero on sama kuin arvostelulipukkeessa
- merkitä tuomarin käsimerkein ilmoittamat kilpailijaparin virheet arvostelulipukkeeseen
- merkitä ajanottajan ilmoittama suoritus aika arvostelulipukkeeseen
- toimittaa arvostelulipuke pöytäkirjanpitäjälle

9.3 Ilmoittautumisten vastaanotto

- vastaanottaa kilpailukirjat ja tarkistaa ilmoittautumisten oikeellisuus
- tarkistaa rokotustodistukset sekä tunnustusmerkinnät
- jakaa kilpailunumerot mikäli niitä ei ole postitettu etukäteen

9.4 Pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirjanpitäjän tehtäviin kuuluu

- laskea arvostelulipukkeesta aika- ja ratavirheet tulokseksi
- täyttää pöytäkirjat arvostelulipukkeen tuloksista
- laatia tuloluettelo
- antaa tulostiedot sihteerilleen kilpailukirjaan merkitsemistä varten
- huolehtia, että tuomari allekirjoittaa seuraavat asiakirjat ja paperit
  - pöytäkirjat
  - kilpailukirjat
  - sertifikaattikortit
  - ylituomarikertomuksen

9.5 Pöytäkirjanpitäjän sihteeri(t)

Pöytäkirjanpitäjän sihteerin tehtäviin kuuluu

- vastaanottaa kilpailukirjat
- täyttää kilpailukirjoihin tiedot, jotka hän on saanut pöytäkirjanpitäjältä
- kirjoittaa sertifikaattikortit
- antaa tilannetietoa kilpailun kulusta kuuluttajalle

9.6 Ajanottajat

Pääajanottajan tehtäviin kuuluu

- kilpailijan suoritusajan ottaminen
- ilmoittaa maksimijajan täyttyneen
- ilmoittaa suoritusajaksi sekunteina tuomarin sihteerille

Vara-ajanottajan tehtäviin kuuluu

- varmistaa suorituksen ajanotto

9.7 Ratamestari ja ratahenkilöt

Ratamestarin tehtäviin kuuluu

- rakennuttaa tuomarin antaman piirustuksen ja ohjeiden mukainen kilpailurata
- huolehtia, että kilpailurata on ajoissa valmis ja koko ajan kaikille kilpailijoille samanlainen.

Ratahenkilöiden tehtäviin kuuluu.

- rakentaa ja ylläpitää kilpailurata ratamestarin ohjeiden mukaan

9.8 Kuuluttaja

- pitää kilpailijat ja yleisön ajan tasalla kilpailun kulusta

9.9 Kokoonkutsuja

Kokoonkutsuja huolehtii kilpailijoiden oikeasta lähtöjärjestyksestä ja siitä, että riittävä määrä kilpailijoita on lähtövalmiina, sekä siitä, että vuorossa oleva kilpailija pääsee esteettömästi suorittamaan oman ratasuorituksensa

9.10 Lisäohjeita

Kilpailussa tarvittavat välineet ja tarvikkeet tulee varata hyvissä ajoin ennen kilpailua.

Kilpailu paikalla on oltava ainakin:

- pöytäkirjalomakkeita
- arvostelulipukkeita
- sertifikaattikortteja
- ylituomarikertomuslomake
- agilitykilpailun sääntö- ja ohjekirja
- kilpailukirjoja
- säkämitta
- mikrosirun lukulaite
- tarvittavat mittavälineet radan ja esteiden mittaamiseen

10. KILPAILUSTA TIEDOTTAMINEN

10.1 Kilpailu-ilmoitus

Virallinen ilmoitus julkaistaan Koiramme-lehdessä.

Ilmoituksesta tulee ilmetä:

- kilpailupaikka ja -aika
- ilmoittautumisosoite ja viimeinen ilmoittautumispäivä
- osallistumismaksun suuruus sekä tarvittavat tilitiedot maksun suorittamiseksi
- kilpailussa arvosteltavat luokat
- tuomari(t)
- yhteyshenkilötiedot
- tiedot kilpailurajoituksista ym. erityispiirteistä

Ilmoittautumisajan päätyttyä tulee kilpailijoille hyvissä ajoin lähettää osallistumisen vahvistus, ajo-ohje ja kilpailuaikataulu.

10.2 Kilpailuluettelo

Järjestäjä laatii kilpailuluettelon josta ilmenevät tiedot kilpailusta (esimerkiksi osallistujien nimet, kilpailun tuomari ym. tarpeelliseksi katsottavat asiat).

10.3 Ilmoittaminen viranomaisille

Paikkakunnan poliisi- ja terveysviranomaisiin on otettava yhteyttä ja varmistauduttava mahdollisesti tarvittavista luvista ja erityismääräyksistä.

Kilpailun järjestäjä on velvollinen tiedottamaan kilpailupaikan ilmoitustaululla tms.lähimmän päivystysvuorossa olevan eläinlääkärin yhteystiedot.

10.4 Kilpailupaikka

Kilpailupaikkaa valittaessa on otettava huomioon viranomaisten ohjeet, ajankohta ja arvioitu koiramäärä. Erityisesti talvikautena on varmistettava suoritusalueen turvallisuus.

10.5 Tuomarin kutsuminen

Kilpailutoimikunta esittää arvostelukutsun tuomarille sekä varatuomarille kirjallisesti käyttäen siihen SKL-FKK:n virallista lomaketta. Kutsu, johon tuomari ja varatuomari ovat vastanneet määräaikaan mennessä myöntävästi, on myös kilpailutoimikuntaa sitova

10.6 Toimenpiteet kilpailun jälkeen

Kilpailutoimikunnan on kilpailun jälkeen lähetettävä ylituomarin allekirjoittamat kilpailupöytäkirjat ja ylituomarikertomus luvan myöntäneelle kennelpiirille tarkistettavaksi. Kennelpiirin on puolestaan toimitettava asiaperit kahden viikon kuluessa kennelliiton toimistoon.

SKL-FKK:lla ja kennelpiireillä on oikeus evätä kilpailut anojalta, joka ei ole kyennyt järjestämään kilpailuja ohjeiden, sääntöjen ja yleisen käytännön vaatimalla tavalla.

